

การศึกษาปัญหาและแนวทางการนำหลักสูตรการศึกษา
ปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย
นงลักษณ์ ใจฉลาด¹ และนลินี วรวงษ์²

GUIDELINES FOR EARLY CHILDHOOD EDUCATIONAL
CURRICULUM USING OF SCHOOLS IN SUKHOTHAI PROVINCE
NONGLUCK JAICHALAD¹ AND NALINEE WORAWONG²

Received: April 5, 2020

Revised: August 25, 2020

Accepted: November 30, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย ได้แก่ 1) ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ควรจะต้องมีการประชุมชี้แจงเพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนในการให้ครูได้เข้ารับการอบรมหรือศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น 2) ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ควรจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและศึกษาหลักสูตรอย่างละเอียดและนำไปวางแผน โครงสร้างหลักสูตร นำไปสู่การเขียนแผนการจัดประสบการณ์สำหรับนำไปจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ให้กับเด็กปฐมวัยควรมีการประเมินผลการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ปรับปรุงให้มีคุณภาพและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพพระดับสายชั้นเดียวกันควรร่วมกันเขียนแผนด้วยกันและสามารถใช้แผนการจัดประสบการณ์ 3) ด้านการจัดประสบการณ์ ควรกระตุ้นให้ผู้ปกครองได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยอาจมีการจัดประชุม อบรม พบปะพูดคุยหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วม รับรู้และร่วมมือกันพัฒนาเด็กอย่างจริงจังโรงเรียนควรกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนของการจัดกิจกรรมในโรงเรียน โรงเรียนต้องมีความพร้อมที่จะรับคำติชมและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ด้วย

^{1,2} อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก

เพื่อที่จะพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขในกิจกรรมต่อไปควรตระหนักเสมอว่า ชุมชนเป็นแหล่งสำคัญต่อการเรียนของเด็กและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษามาก ผู้บริหารควรมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญในการที่จะให้มีความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกัน ระหว่างผู้ปกครอง ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องการบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อให้ทุกคนปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน 4) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้ ควรมีงบประมาณที่เพียงพอหรือขอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น เพื่อจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องเล่นสนามวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ควรให้เหมาะสมกับช่วงวัย สำหรับขนาด เครื่องเล่นและสื่ออุปกรณ์และต้องมีความสะอาดปลอดภัยในการเล่นสำหรับเด็กปฐมวัยควรมีการปรับปรุงวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น อยู่เสมอการวางวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น จะต้องมีความสว่างที่เพียงพอต่อการทำกิจกรรมสำหรับเด็ก 5) ด้านการประเมินพัฒนาการ ควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย ควรกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจน การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ครูจะต้องวางแผนและกำหนดวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับกิจกรรมปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดประสบการณ์ มีการวางแผนในการออกแบบการประเมินพัฒนาการในแต่ละวัน แต่ละกิจกรรม รู้จักการสังเกตเด็กและจะต้องมีประเมินพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: แนวทาง, การนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study the guidelines for early childhood educational curriculum using of schools in sukhothai province. The population is schools under the sukhothai primary educational service area office in sukhothai province. Data providers are 9 qualified people from educational schools, Data were collected by using structured interview and content analysis.

The research findings were as follows The guidelines for early childhood educational curriculum using of schools in sukhothai province. include 1) the preparation for curriculum early childhood education. There should be a meeting to clarify for the understanding of the course for early childhood education between the school director and teachers; be aware of the importance of arrangement for early childhood education. The committee should be appointed for the course management of early childhood education. The school directors should promote and support in giving teacher to attend the training or study trip for a better understanding. 2) In terms of experience plan: The schools should produce the curriculum of early childhood education and study it thoroughly and plan on the curriculum structure leading to writing plan on arranging learning experience for Early Childhood and it should be evaluated and readjusted for the quality and for effective learning and instruction. The same class level teachers should cooperate in writing the plan and enable to use

the plan together. 3) In terms of experience arrangement: the schools should stimulate parents to see the importance of Early Childhood Education by meeting, training, or organizing activities for parents to participate, perceive and cooperate in child development seriously. Schools should set clear goals of organizing activities in schools. They should be ready for being criticized and suggested as well in order to develop and improve in activities and should always be aware that the community is beneficial and important learning source for the students. The school directors should have a role and important duty to cooperate between parents, community and related parties involvement in school operation in the same direction. 4) In terms of setting up of the environment media and learning: the schools should have sufficient budget or support from other agencies to procure materials, equipment, field playing equipment, the media, durable goods appropriate for children's ages. For the playing material size, media and equipment, they must be clean and safe for children and should be readjusted regularly and should have sufficient lights enough for the activity operation for the children. 5) In terms of development assessment: there should be an encouragement for teacher to gain knowledge and understanding on evaluation for early childhood development with a clearly defined evaluation criteria. The determination and evaluation tools, teachers must plan and determine the activity evaluation appropriately, readjust and develop the experience, plan the design of the activity development each for each activity, observe and evaluate child development continually.

Keywords : Guidelines, Early Childhood Educational, Curriculum Using of Schools

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในทุกช่วงวัยของการดำรงชีวิตของคนทั่วไป ในช่วงอายุ 3-6 ปี มีความสำคัญที่สุดที่จะต้องดูแลด้วยความละเอียดอ่อนและเข้าใจในพัฒนาการ ดังนั้น หลักสูตรในระดับปฐมวัยและ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำหลักสูตรไปใช้จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับความต้องการและระดับพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (2557 : 64) กล่าวถึง การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความสำคัญกับการพัฒนาการในทุกด้านของช่วงอายุแรกเกิดจนถึงห้าขวบหรือวัยก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งที่มีมักเรียกกันว่า “เด็กปฐมวัย” ให้มีพัฒนาการอย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการแล้วก็จะสามารถเติบโตเป็นดีมีคุณภาพ ส่งผลดีต่ออนาคตของสังคมและประเทศชาติด้วย

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายการปฏิรูปการศึกษารอบ 2 (พ.ศ. 2552-2561) ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย คือ มาตรการหลัก : ส่งเสริมบทบาทของครอบครัวและสร้างความเข้มแข็งของ

ครอบครัวในการพัฒนาการเรียนรู้ของบุตรหลานในทุกระดับประเภทการศึกษา โดยมีมาตรการ คือ การพัฒนาและเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยก่อนเข้าเรียนประถมศึกษา โดยเฉพาะการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองรวมทั้งผู้เตรียมตัวเป็นพ่อแม่เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการตามวัยอย่างมีคุณภาพและมีความพร้อมในการศึกษาเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น ซึ่งในส่วนนี้กระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางที่จะปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ได้ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง พบว่า มีประเด็นที่เป็นปัญหาและความไม่ชัดเจนของการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ได้แก่ ปัญหาความไม่ชัดเจนของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย สถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างพัฒนาการเด็กปฐมวัย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสาระการเรียนรู้ ปัญหาการประเมินพัฒนาการในสภาพจริง ปัญหาความเชื่อมโยงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมถึงปัญหาคุณภาพเด็กที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่ผลการประเมินพัฒนาการในภาพรวมไม่เป็นไปตามสภาพการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

รวมถึงได้ดำเนินการทบทวนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 สู่การพัฒนาไปสู่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยและแผนแม่บทกฎหมายต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้มีความเหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามการจัดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ หากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับชาติ ชุมชนและครอบครัว เห็นคุณค่าของการศึกษาปฐมวัย มีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้และสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยร่วมกันทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ ในการวางแผน ส่งเสริม สนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อสิทธิที่เด็กทุกคนจะต้องได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูและการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานนั้นจำเป็นต้องมีการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ลงสู่การปฏิบัติ เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 1)

ประกอบกับข้อมูลส่วนของการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย ซึ่งได้จากการได้สัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ พบว่า ครูผู้สอนระดับปฐมวัยและผู้บริหารสถานศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตร ขาดการนิเทศการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ครูปฐมวัยไม่มีวุฒิการศึกษาด้านการศึกษาปฐมวัย ขาดเทคนิคและทักษะในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย ขาดการประเมินพัฒนาการเด็กที่หลากหลาย ซึ่งประกอบกับการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยมี 11 มาตรฐาน และจากการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย พบว่า มาตรฐานที่ยังขาดความชัดเจน คือ มาตรฐานแนวการจัดการศึกษา ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาปฐมวัย การมีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมและแสวงหาความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นและการจัดสิ่งแวดล้อมความสะอาดเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน

อีกทั้งจากผลการศึกษาปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย พบว่า ในภาพรวมมีระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการจัด

สภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้, ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์, ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย, ด้านการประเมินพัฒนาการ และด้านการจัดประสบการณ์ตามลำดับ และพบว่ามีระดับประเด็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้านดังนี้ 1) ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ประเด็น การวิเคราะห์มาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2) ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ประเด็นการเขียนแผนการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์ต้องคำนึงถึงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ 3) ด้านการจัดประสบการณ์ ประเด็นการให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก 4) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้ ประเด็น วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย และ 5) ด้านการประเมินพัฒนาการ ประเด็น การกำหนดเกณฑ์การประเมินและระดับคุณภาพ (นลินี วรวงษ์ และ นงลักษณ์ ใจฉลาด, 2562 หน้า 145-149)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำผลดังกล่าวข้างต้นมาศึกษาหาแนวทางการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนปฐมวัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้เห็นความสำคัญกับการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นไป ส่งผลต่อการพัฒนาและการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับความต้องการและระดับพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย

- 1) ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
ประเด็นการวิเคราะห์มาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- 2) ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์
ประเด็นการเขียนแผนการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์ต้องคำนึงถึงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์
- 3) ด้านการจัดประสบการณ์
ประเด็นการให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก
- 4) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้
ประเด็น วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย
- 5) ด้านการประเมินพัฒนาการ
ประเด็น การกำหนดเกณฑ์การประเมินและระดับคุณภาพ

แนวทาง
การนำหลักสูตร
การศึกษาปฐมวัย
สู่การปฏิบัติ
ในสถานศึกษา
ในจังหวัดสุโขทัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาแนวทางการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย มีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถทางการบริหารการศึกษาและมีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการทำงานเป็นเวลาอย่างน้อย 10 ปี ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสุโขทัย จำนวน 9 คน ได้มาโดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีรายชื่อดังนี้

1.1 นางสาวสมปอง ราชสี ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

1.2 นางณัฐพัชร ด่านจิระมนตรี ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

1.3 นางสาวสิริธยา แก้วเนย ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

1.4 นางสาวนงนุช พันธุ์จัญญ์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

1.5 นางสาวปวันกร เรือศรีจันทร์ ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองไฉ่ (อรรถกิจวิทยาการ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

1.6 นายประวิทย์ เรืองเดช ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมิตรภาพที่ 38 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

1.7 นายชวลิต เอี่ยมเขียน ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านโคกกระทือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

1.8 นางจรัสศรี พุ่มไม้ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดอนจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

1.9 นางสาววัชรินทร์ รัตนนิลอมร ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนไชยะวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

2. เครื่องมือวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย

2.2 การสร้างเครื่องมือ

การดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขึ้นมาจากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสู่การสร้างเครื่องมือ ซึ่งเป็นการศึกษาต่อยอดจากผลการศึกษาปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย (นลินี วรวงษ์ และ นงลักษณ์ ใจฉลาด, 2562 หน้า 145-149) โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์จากขั้นตอนที่ 1 โดยคัดเลือกประเด็นในแต่ละลำดับที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงสุดของรายด้านของทุกด้านมาสร้างประเด็นในการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.2.2 นำประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มากำหนดเป็นกรอบในการสร้างคำถามเกี่ยวกับแนวทางการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูลไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย เพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยมีการนัดหมายทางโทรศัพท์เพื่อชี้แจงแนะนำเบื้องต้นและนัดวันเวลาและสถานที่

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตามประเด็น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และนำข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่อรวบรวมเป็นแนวทางการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาแนวทางการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย มีผลการวิจัยโดยสรุปดังนี้

1. ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ประเด็นการวิเคราะห์มาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีแนวทางการปฏิบัติในสถานศึกษาดังนี้

1.1 ควรจะต้องมีการประชุมชี้แจงเพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู

1.2 ควรตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย รวมทั้งมีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เอกสารหลักสูตร คู่มือหลักสูตร ให้รับรู้และเข้าใจร่วมกันเพื่อการพัฒนาไปในทางเดียวกัน

1.3 ควรแต่งตั้งคณะกรรมการการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยและครูผู้สอนระดับปฐมวัยให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.4 ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนในการให้ครูได้เข้ารับการอบรมหรือศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

1.5 ควรศึกษาและทำความเข้าใจมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งจะต้องนำมาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านให้กับเด็กปฐมวัยและจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละช่วงวัยให้เหมาะสม

2. ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ประเด็นการเขียนแผนการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์ต้องคำนึงถึงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ มีแนวทางการปฏิบัติในสถานศึกษาดังนี้

2.1 ควรจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยและศึกษาหลักสูตรอย่างละเอียดและนำไปวางแผน โครงสร้างหลักสูตร นำไปสู่การเขียนแผนการจัดประสบการณ์สำหรับนำไปจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ให้กับเด็กปฐมวัย

2.2 ครูควรศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้มีความเข้าใจยิ่งขึ้น

2.3 มีการให้ครูฝึกการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ โดยมีเครือข่ายครูผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่เล็งคอยติดตามให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง

2.4 ควรมีการประเมินผลการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ปรับปรุงให้มีคุณภาพและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 ระดับสายชั้นเดียวกันควรร่วมกันเขียนแผนด้วยกันและสามารถใช้แผนการจัดประสบการณ์และต้องคำนึงถึงมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์

3. ด้านการจัดประสบการณ์ ประเด็นการให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก มีแนวทางการปฏิบัติในสถานศึกษาดังนี้

3.1 ควรกระตุ้นให้ผู้ปกครองได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยอาจมีการจัดประชุม อบรม พบปะพูดคุยหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้และร่วมมือกันพัฒนาเด็กอย่างจริงจัง

3.2 โรงเรียนควรกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนของการจัดกิจกรรมในโรงเรียน เพื่อให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมทราบว่าต้องปฏิบัติอย่างไร

3.3 ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามาสังเกตการทำงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนและโรงเรียนต้องมีความพร้อมที่จะรับคำติชมและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ด้วยเพื่อที่จะพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขในกิจกรรมต่อไป

3.4 ควรตระหนักเสมอว่า ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญต่อการเรียนของเด็กและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของเด็ก เช่น ในชุมชนมีพิพิธภัณฑ์ มีแหล่งเรียนรู้ ให้เด็กได้ศึกษาซึ่งผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องเข้ามามีส่วนร่วมกับเด็กด้วย

3.5 ผู้บริหารควรมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญในการที่จะให้มีความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกัน ระหว่างผู้ปกครอง ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องการบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อให้ทุกคนปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันไปสู่เป้าหมายร่วมกัน

3.6 โรงเรียนควรสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน ที่เป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

4. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้ ประเด็น วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย มีแนวทางการปฏิบัติในสถานศึกษาดังนี้

4.1 ควรมีงบประมาณที่เพียงพอหรือขอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น เพื่อจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องเล่นสนาม

4.2 วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ควรให้เหมาะสมกับช่วงวัย สำหรับขนาดเครื่องเล่นและสื่ออุปกรณ์ ต้องมีความสะอาดปลอดภัยในการเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย ในขณะที่ทำกิจกรรมต่าง ๆ

4.3 ควรมีการจัดทำสื่อ อุปกรณ์ในการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นและควรมีการปรับปรุงวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น อยู่เสมอ

4.4 ควรจัดวางเครื่องเล่นที่ไม่ติดกับบริเวณที่เป็นอันตราย ก่อนให้เด็กทำกิจกรรมครูต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นก่อนที่จะให้เด็กเล่นทุกครั้ง เพื่อความปลอดภัยสำหรับเด็ก

4.5 ควรมีจัดวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ให้มีความน่าสนใจและเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก

4.6 วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ควรให้มีขนาดที่เหมาะสมกับระดับอายุของเด็กปฐมวัย จะต้องมีความสะดวกและปลอดภัยในการทำกิจกรรมสำหรับเด็ก

4.7 การวางวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น จะต้องมีความสว่างที่เพียงพอต่อการทำกิจกรรมสำหรับเด็ก

5. ด้านการประเมินพัฒนาการ ประเด็น การกำหนดเกณฑ์การประเมินและระดับคุณภาพ มีแนวทางการปฏิบัติในสถานศึกษาดังนี้

5.1 ควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยอาจศึกษาหาความรู้จากคู่มือหรือปรึกษาผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานและมีการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม

5.2 ควรกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจน การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ครูจะต้องวางแผนและกำหนดวิธีการประเมินให้เหมาะสม

5.3 ครูจะต้องมีการวางแผนปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดประสบการณ์ มีการวางแผนในการออกแบบการประเมินพัฒนาการในแต่ละวัน แต่ละกิจกรรม รู้จักการสังเกตเด็กและจะต้องมีประเมินพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่อง

5.4 การประเมินพัฒนาการจะต้องให้สอดคล้องเหมาะสมกับช่วงวัยและความสามารถตามวัย ตรงตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับพัฒนาการ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวทางการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยนำประเด็นต่าง ๆ มาอภิปรายผลดังนี้

1. ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ประเด็นการวิเคราะห์มาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พบว่า ควรจะต้องมีการประชุมชี้แจง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู ควรตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนในการให้ครูได้เข้ารับการอบรมหรือศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิอินทร์ ห้อยพรมราช (2557) ได้กล่าวโดยสรุปว่า ต้องจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ร่วมกันนำเสนอหรือร่วมกันวิเคราะห์ ประเมินผลการใช้

หลักสูตร สอดคล้องกับ สายทอง โพธิ์น้ำเที่ยง (2550 : 50) ได้กล่าวโดยสรุปว่า การบริหารหลักสูตรเป็นการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยยึดหลักสูตรแกนกลางเป็นหลักโดยจัดให้มีการประชุมอบรมสัมมนาเพื่อให้ครูมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้มีแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โดยการสร้างความเข้าใจในเอกสารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ทั้งนี้ เพื่อให้เห็นความสำคัญ ความจำเป็นที่ต้องร่วมมือกันจัดทำและบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา

2. ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ประเด็นการเขียนแผนการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์ต้องคำนึงถึงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ควรจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและศึกษาหลักสูตรอย่างละเอียดและนำไปวางแผน โครงสร้างหลักสูตรนำไปสู่การเขียนแผนการจัดประสบการณ์สำหรับนำไปจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ให้กับเด็กปฐมวัยควรมีการประเมินผลการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ปรับปรุงให้มีคุณภาพและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพระดับสายชั้นเดียวกันควรร่วมกันเขียนแผนด้วยกันและสามารถใช้แผนการจัดประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ ผ่องพันธ์ (2553) ได้กล่าวโดยสรุปว่า การใช้แผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยเขาเขาโดยใช้สื่อประสม จำนวน 15 แผนการเรียนรู้ แผนละ 25 นาที โดยในแต่ละแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ประกอบด้วยสาระสำคัญ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา กิจกรรม สื่อประสมต่าง ๆ และการวัดผลประเมินผล และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้มีแนวทางในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์ ออกแบบและกำหนดกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ครบตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วย ครอบคลุมกิจกรรมประจำวันทีระบุไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาตลอดทั้งสัปดาห์ไว้ล่วงหน้า การเขียนแผนการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์ต้องคำนึงถึง มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ รวมถึงสาระที่ควรเรียนรู้และประสบการณ์สำคัญตามหน่วยการจัดประสบการณ์ที่ได้ออกแบบไว้ การกำหนดกิจกรรมต้องพิจารณาถึงความสมดุลของพัฒนาการทุกด้านเป็นอันดับแรก จัดให้มีความหลากหลายของกิจกรรม มีความสอดคล้องกันและเป็นไปในทิศทางที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วย ตามคู่มือนี้ใช้กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมซึ่งเป็นการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมทั้ง 4 ด้านเป็นกิจกรรมประจำวัน จึงได้เขียนแผนการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์ซึ่งแสดงกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม

3. ด้านการจัดประสบการณ์ ประเด็นการให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก พบว่า ควรกระตุ้นให้ผู้ปกครองได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยอาจมีการจัดประชุม อบรม พบปะพูดคุยหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วม รับรู้และร่วมมือกันพัฒนาเด็กอย่างจริงจังโรงเรียนควรกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนของการจัดกิจกรรมในโรงเรียน โรงเรียนต้องมีความพร้อมที่จะรับคำติชมและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ด้วยเพื่อที่จะพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขในกิจกรรมต่อไปควรตระหนักเสมอว่า ชุมชนเป็นแหล่งสำคัญต่อการเรียนของเด็กและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของเด็ก ผู้บริหารควรมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญในการที่

จะให้ความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกัน ระหว่างผู้ปกครอง ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องการศึกษาปฏิบัติต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อให้ทุกคนปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเชิด ชานิศาสตร์ (2556) ได้กล่าวโดยสรุปว่า ควรมีการตรวจสอบและประเมินผลการเรียนให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ มีการพัฒนาบุคลากรด้านการเรียนการสอน ให้รู้จักเทคนิคและวิธีการสอนอย่าง หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการจัดประสบการณ์โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการกำหนดเป้าหมายวิเคราะห้ผู้เรียนเป็นรายบุคคลก่อนวางแผนการจัดการเรียนการสอน และสอดคล้องกับ พูนสิริ มูลอินตะ (2552) ได้กล่าวว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยนั้น ต้องคำนึงถึงหลักการจัดประสบการณ์เป็นสำคัญ กล่าวคือ การจัดกิจกรรมต้องคำนึงถึงตัวเด็กและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กเป็นหลัก โดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ควรเลือกประสบการณ์ที่เด็กสนใจและสอดคล้องกับพัฒนาการเพราะเด็กแต่ละคนมีศักยภาพในการเรียนรู้แตกต่างกัน เห็นได้ว่า การจัดประสบการณ์เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสระในการเลือกเรียนตามในสิ่งที่ตนเองถนัดและสนใจ เป็นการฝึกให้เด็ก ๆ ได้รู้จักคิด คิดอย่างสร้างสรรค์และรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง รวมถึงได้มีทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นและได้ลงมือปฏิบัติจริง

4. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้ ประเด็น วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย พบว่า ควรมีงบประมาณที่เพียงพอหรือขอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น เพื่อจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องเล่นสนามวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ควรให้เหมาะสมกับช่วงวัย สำหรับขนาดเครื่องเล่นและสื่ออุปกรณ์และต้องมีความสะอาดปลอดภัยในการเล่น สำหรับเด็กปฐมวัยควรมีการปรับปรุงวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น อยู่เสมอการวางวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น จะต้องมีความสว่างที่เพียงพอต่อการทำกิจกรรมสำหรับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพรัตน์ สังข์ทอง ธนินาถ ฤๅณ และ กาญจนา ภักธาวีวัฒน์ (2554) ได้กล่าวโดยสรุปว่า การมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อเพื่อพัฒนาการของเด็กทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา และสอดคล้องกับ อัญชลี ศรีเพชร (2552 : 40) ได้กล่าวถึง สื่อการเรียนการสอน หมายถึง การนำวัสดุอุปกรณ์มาใช้คู่กับการจัดประสบการณ์ เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนและมีการวางแผนเพื่อจัดหาสื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของครู และสอดคล้องกับ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้กล่าวถึงสื่อไว้ว่า สิ่งใด ๆ ก็ตามที่เป็นตัวกลางระหว่างแหล่งกำเนิดของสารกับผู้รับสาร เป็นสิ่งที่นำพาสารจากแหล่งกำเนิดไปยังผู้รับสารเพื่อให้เกิดผลใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ของสื่อสาร เพื่อสื่อการเรียนการสอนนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่เป็น ตัวเร้าให้เด็กเกิดความสนใจในกระบวนการเรียนการสอนมีหน้าที่เป็นตัวนำความต้องการของครูสู่เด็กเรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็วเป็นผลให้เด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายของการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กในระดับปฐมวัยตลอดจนเป็นปัจจัยสำคัญ ต่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของเด็กในระดับปฐมวัย

5. ด้านการประเมินพัฒนาการ ประเด็น การกำหนดเกณฑ์การประเมินและระดับคุณภาพ พบว่า ควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย ควรกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจน การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ครูจะต้องวางแผนและกำหนดวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับกิจกรรมปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัด

ประสบการณ์ มีการวางแผนในการออกแบบการประเมินพัฒนาการในแต่ละวัน แต่ละกิจกรรม รู้จักการสังเกตเด็กและจะต้องมีประเมินพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ัญญาภรณ์ นุชเฉย (2551) ได้กล่าวโดยสรุปว่า การจัดหาคู่มือหรือเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนระดับปฐมวัย สามารถใช้วิธีการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กได้ถูกต้องและเหมาะสม จัดทำแหล่งข้อมูลในการศึกษา ค้นคว้า ด้านวัดและประเมินด้านพัฒนาการของสำนักงานเขตพื้นที่ สร้างเครือข่ายด้านการวัดและประเมินพัฒนาการระดับกลุ่มโรงเรียน กำกับ ติดตาม การนำผลการวัดและประเมินไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์ และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้มีแนวทางในการกำหนดเกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กทั้ง 4 ด้าน ในแต่ละสภาพที่พึงประสงค์ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การผ่านตัวบ่งชี้และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนั้นในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาควรกำหนดในลักษณะเดียวกัน สถานศึกษาสามารถกำหนดเกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กที่สะท้อน มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์หรือพฤติกรรมที่จะประเมินเป็นระบบตัวเลข หรือเป็นระบบที่ใช้คำสำคัญตามที่สถานศึกษากำหนด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

หากจะนำผลการวิจัยไปใช้ ควรศึกษาข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิอย่างละเอียด เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อการควบคุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งจะต้องนำมาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านให้กับเด็กปฐมวัยและจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละช่วงวัยให้เหมาะสม ทั้งนี้ ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญต่อการเรียนของเด็กและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาศึกษาของเด็ก เช่น ในชุมชนมีพิพิธภัณฑ์ มีแหล่งเรียนรู้ ให้เด็กได้ศึกษาซึ่งผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนานุเคราะห์ด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่

2.2 ควรศึกษารูปแบบการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ**

3-6 ปี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ

: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- เขาวรัช ศิริอำมาต. (2560). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3. (การศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเองหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา.
- นลินี วรวงษ์ และ นงลักษณ์ ใจฉลาด. (2562). การศึกษาปัญหาการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่
การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย. รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการและการ
เสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. (หน้า 141-152). จังหวัด
ลำปาง.
- นพรัตน์ สังข์ทอง, ธนินาฏ ฌ สุนทร, และกาญจนา ภัทราวิวัฒน์. (2554). การมีส่วนร่วมใน
การบริหารงานวิชาการของครูปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น, กรุงเทพฯ.
- บุญเชิด ขำนิศาสตร์. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการในการจัดการศึกษา
ปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. (บริหารการศึกษา).
มหาวิทยาลัยสยาม, กรุงเทพฯ.
- พูนสิริ มูลอินตะ (2552). การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อพัฒนาการด้านสติปัญญา
ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนเวียงเทิง (เทิง) อำเภอประจักษ์ศิลปาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
เชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา).
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- รุ่งชัชดาพร เวระชาติ. (2550). การบริหารวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา : ศูนย์
หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิภาวรรณ จุลมุสิก. (2559). สภาพปัญหาและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามหลัก ปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาแบบอย่างจังหวัด
อุทัยธานี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียฉบับ สังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์, 6(1), 286.
- ศิริลักษณ์ ผ่องพันธ์. (2553). การสร้างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อม
ทักษะทางภาษา ของเด็กปฐมวัยชาวเขาโดยใช้สื่อประสม. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่:
เชียงใหม่.
- สิทธิพันธ์ ห้อยพรมราช. (2557). แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในอำเภอปาง
ศิลาทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์, นครสวรรค์.

- สายทอง โพธิ์น้ำเที่ยง. (2550). **ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะบริหารงานกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร.สารนิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บ้านจิตวิทยา** มหวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน. (2557). การยกระดับคุณภาพครูไทยในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน.(เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ “อภิวัดน์
- อัญชลี ศรีเพชร. (2552). **การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.**